

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par sistēmas pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas pārvades sistēmai

Nr.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	2.6. pieslēguma vai elektrostacijas tehniskie parametri – atkarībā no konkrētā pieslēguma īpatnībām pieslēguma jauda (atļautā slodze), uzstādītā ražošanas jauda, elektroenerģijas uzkrātuves uzstādītā jauda, spriegums, pievienojumu skaits, elektroietaišu piederības robeža, elektroenerģijas ražošanas moduļa tips un elektroenerģijas ražošanas tehnoloģija;	Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse ierosina apsvērt, vai Noteikumu projekta 2.6. punktā ietverto definīciju nevajadzētu sadalīt divās atsevišķās definīcijās: vienu attiecinot uz pieslēguma tehniskajiem parametriem, otru – uz elektrostacijas tehniskajiem parametriem. Ierosinājuma būtība ir panākt lielāku strukturālu skaidrību un atdalīt dažādu objektu tehnisko raksturojumu.	Daļēji ņemts vērā Projekta 2.6. apakšpunktā ietvertā definīcija ir veidota, lai aptvertu pieslēgumu kā vienotu un kompleksu tehnisko risinājumu. Pieslēguma nodrošināšana ietver gan sistēmas operatora elektrotīkla daļu līdz elektroietaišu piederības robežai, gan pieslēdzamo elektroietaišu parametrus, kas savstarpēji ir tehniski saistīti un savstarpēji ietekmē viens otru. Precizēts.	2.6. pieslēguma tehniskie parametri – atkarībā no konkrētā pieslēguma īpatnībām pieslēguma jauda, uzstādītā ražošanas jauda, elektroenerģijas uzkrātuves uzstādītā jauda, spriegums, pievienojumu skaits, elektroietaišu piederības robeža, elektroenerģijas ražošanas moduļa tips un elektroenerģijas ražošanas tehnoloģija;
2.	6. Visas pieslēguma nodrošināšanas un tehnisko parametru maiņas pamatotās izmaksas, tostarp izmaksas, kas saistītas ar sistēmas	Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse lūdz Noteikumu projekta 6. punktā noteikt, ka sistēmas operatoram ir pienākums izstrādāt un publicēt metodiku, saskaņā ar kuru tiek aprēķinātas pieslēguma	Ņemts vērā	6. Visas pieslēguma nodrošināšanas un tehnisko parametru maiņas pamatotās izmaksas, tostarp izmaksas, kas saistītas ar sistēmas operatora esošo elektrotīklu

	<p>operatora esošo elektrotīklu pārbūvi, ja tāda nepieciešama pieslēguma nodrošināšanai, sedz sistēmas lietotājs. Sistēmas operators var izstrādāt un publicēt savā tīmekļvietnē metodiku, atbilstoši kurai aprēķina pieslēguma maksā ietvertās izmaksas par darbībām, kuras pieslēguma nodrošināšanai veic sistēmas operatora personāls.</p>	<p>maksā ietvertās sistēmas operatora darbību izmaksas. Ierosinājuma būtība ir pārvērst operatora tiesību publicēt metodiku par obligātu pienākumu un nodrošināt savlaicīgi pieejamu izmaksu aprēķina kārtību.</p>		<p>pārbūvi, ja tāda nepieciešama pieslēguma nodrošināšanai, sedz sistēmas lietotājs. Sistēmas operators izstrādā un publicē savā tīmekļvietnē metodiku, atbilstoši kurai aprēķina pieslēguma maksā ietvertās izmaksas par darbībām, kuras pieslēguma nodrošināšanai veic sistēmas operatora personāls.</p>
3.	<p>7. Ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi, pieslēguma ierīkošanu sistēmas operators uzsāk ar nosacījumu, ka sistēmas lietotājs ir pilnā apmērā samaksājis pieslēguma līgumā noteikto pieslēguma maksu. Salīdzināmos apstākļos sistēmas operators nodrošina vienādu pieslēguma maksas samaksas kārtību.</p>	<p>Biedrība “Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse ierosina Noteikumu projektā noteikt skaidrākus un vienveidīgus nosacījumus gadījumiem, kad sistēmas operators var uzsākt pieslēguma ierīkošanu vēl pirms pilnas pieslēguma maksas samaksas. Kā iespējama risinājums minēta minimāla priekšapmaksas proporcija un iespēja atlikušo maksājuma daļu aizstāt ar neatsaucamu pirmā pieprasījuma garantiju. Ierosinājuma būtība ir noteikt skaidrus kritērijus alternatīvai maksāšanas kārtībai, nevis atstāt to individuālu vienošanos līmenī.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Elektroenerģijas tirgus likums (turpmāk – ETL) neparedz sistēmas operatora pienākumu pieslēgumus ierīkot, izmantojot sistēmas operatora līdzekļus jeb faktiski – lietotāju tarifu maksājumus. Tātad katrā pieslēguma ierīkošanas procesa posmā sistēmas operatora rīcībā ir jābūt līdzekļiem (pieslēguma maksas daļai), kas nepieciešami, lai sistēmas operators spētu norēķināties par pieslēguma ierīkošanai nepieciešamo iekārtu piegādi un būvdarbu izpildi. Līdz ar to, uzsākot ierīkot pieslēgumu, sistēmas operatora rīcībā ir jābūt vismaz līdzekļiem, lai samaksātu par pieslēguma ierīkošanai nepieciešamajām iekārtām. Lai gan finanšu pakalpojumu sniedzēja garantija var nodrošināt</p>	<p>7. Pieslēguma ierīkošanu sistēmas operators uzsāk ar nosacījumu, ka sistēmas lietotājs ir pilnā apmērā samaksājis pieslēguma maksas daļu, kas sedz izmaksas par pieslēguma ierīkošanai nepieciešamo iekārtu iegādi.</p>

			<p>pieslīguma pieprasītāja saistību izpildi, tā nenodrošina pieslīguma būvniecībai nepieciešamos līdzekļus. Ievērojot minēto, atkarībā no konkrētā pieslīguma īpatnībām par pieslīguma maksas samaksas termiņiem un kārtību pusēm jāvienojas pieslīguma līgumā.</p>	
4.	<p>13. Ja sistēmas operators, izvērtējot saņemtos vairāku sistēmas lietotāju pieslīguma pieteikumus, konstatē, ka tehniski un ekonomiski pamatoti ir ierīkot kopīgu pieslīgumpunktu vairāku pieslēdzamo elektroietaišu pieslēgšanai, sistēmas operators var apvienot šos pieslīguma pieteikumus un sistēmas lietotājiem izsniegt savstarpēji saistītas tehniskās prasības, ievērojot šādus noteikumus:</p> <p>13.1. sistēmas lietotāji ar sistēmas operatoru noslēdz vienošanos par kopīga pieslīgumpunkta ierīkošanu, kurā nosaka sistēmas operatora un sistēmas lietotāju pienākumus, tiesības un atbildību, tostarp, ja kāds</p>	<p>Biedrība “Vēja enerģijas asociācija”</p> <p>Asociācija norāda, ka Pārvades noteikumu 13. punktā paredzētais regulējums par kopīga pieslīgumpunkta izveidi ir pārāk šaurs un nepilnīgi aptver iespējamus pieslīguma risinājumus.</p> <p>Asociācijas ieskatā noteikumiem jābūt universāli piemērojamiem ne tikai gadījumiem, kad vienā pieslīgumpunktā tiek pieslēgti vairāki elektroenerģijas ražotāji, bet arī situācijām, kur vienlaikus tiek pieslēgti liela apjoma jaudas galalietotāji, piemēram, industriāli projekti. Pašreizējais regulējums fokusējas uz sistēmas operatora infrastruktūru (apakšstacijas daļu), bet neaptver lietotāju pusē esošo elektroietaišu kopīgu izmantošanu. Līdz ar to regulējums būtu paplašināms, lai nodrošinātu iespēju vienā pieslīgumpunktā efektīvi organizēt elektroenerģijas plūsmu gan no pārvades tīkla, gan tieši no elektroenerģijas ražotāja uz galalietotāju, izmantojot kopīgu transformatora infrastruktūru.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Asociācija ierosina precizēt 13. punktā ietvertu regulējumu, lai tas skaidri aptvertu arī gadījumus, kuros</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Noteikumu projekta 2.9. apakšpunktā definētais termins “sistēmas lietotājs” ietver elektroenerģijas ražotājus, elektroenerģijas uzkrātuvju operatorus, galalietotājus un sadales sistēmas operatorus. Līdz ar to 13. punktā paredzētais kopīgā pieslīgumpunkta risinājums ir piemērojams arī gadījumos, ja vienā pieslīguma risinājumā vienlaikus iesaistīts elektroenerģijas ražotājs un galalietotājs (vai citas sistēmas lietotāju kategorijas), ja sistēmas operators konstatē, ka kopīgs pieslīgumpunkts ir tehniski un ekonomiski pamatots, un puses noslēdz 13.1. apakšpunktā paredzēto vienošanos.</p> <p>Atbilstoši ETL 8. punkta otrajai daļai Noteikumi regulē pieslīguma jeb elektroietaišu piederības robežas sistēmas operatora pusē esošās infrastruktūras ierīkošanas kārtību. Līdz ar to Noteikumos nav pamata regulēt jautājumus, kas saistīti ar elektroietaišu piederības robežas</p>	<p>13. Ja sistēmas operators, izvērtējot saņemtos vairāku sistēmas lietotāju pieslīguma pieteikumus, konstatē, ka tehniski un ekonomiski pamatoti ir ierīkot kopīgu pieslīgumpunktu vairāku pieslēdzamo elektroietaišu pieslēgšanai, sistēmas operators var piedāvāt sistēmas lietotājiem izsniegt savstarpēji saistītas tehniskās prasības, ievērojot šādus noteikumus:</p>

<p>no sistēmas lietotājiem vienpusēji atkāpjas no vienošanās noteikumu izpildes;</p> <p>13.2. slēdzot šo noteikumu</p> <p>13.1. apakšpunktā minēto vienošanos, sistēmas lietotāji piekrīt, ka tiek grozītas sistēmas lietotājiem izsniegtās tehniskās prasības, ja tādas iepriekš izsniegtas, un ar sistēmas operatoru noslēgtās vienošanās vai līgumi.</p>	<p>elektroenerģijas ražotājs un galalietotājs kopīgi izmanto vienā pieslēgumā izbūvētu infrastruktūru.</p> <p>Lai gan Pārvades noteikumu 13. punktā ir paredzēta iespēja vairākiem lietotājiem veidot kopīgu pieslēgumpunktu, spēkā esošais regulējums nenosaka kārtību, kādā tiek sadalītas un savstarpēji kompensētas izmaksas par apakšstacijas un pieslēguma izbūvi. Tāds regulējums būtu nepieciešams gan situācijai, kad notiek vienlaicīga divu lietotāju pieslēguma izbūve, gan arī gadījumā, ja otrs lietotājs pieslēdzas jau pie izbūvētas infrastruktūras. Pašreiz nav atrunāts mehānisms, kādā tiek kompensēti sākotnējie ieguldījumi gadījumos, kad jau izbūvētam pieslēgumam vēlāk pievienojas citu lietotāju elektroietaisies.</p> <p>Ņemot vērā, ka pieslēguma un apakšstacijas izbūve ir tehniski sarežģīts un finansiāli apjomīgs process, ir būtiski nodrošināt taisnīgu izmaksu sadali starp visiem pieslēguma lietotājiem. Nav pieļaujama situācija, kurā lietotāji, kas pieslēgumam pievienojas vēlāk, nesedz daļu no ieguldījumiem, kurus sākotnēji veikuši pirmie pieslēguma izbūvētāji.</p> <p>Līdz ar to Pārvades noteikumos būtu jāietver skaidrs deleģējums sistēmas operatoram izstrādāt vienotu un caurskatāmu kārtību, kādā tiek noteikta un piemērota izmaksu kompensācija starp lietotājiem, kuri izmanto kopīgu pieslēguma infrastruktūru, tostarp apakšstaciju. Šādai kārtībai jānodrošina, ka</p>	<p>sistēmas lietotāja pusē esošu elektroietaišu izmantošanu.</p> <p>Šādas attiecības ir risināmas civiltiesiskā kārtībā, pusēm savstarpēji vienojoties par attiecīgās infrastruktūras izmantošanas, izmaksu sadales un atbildības jautājumiem. Atsevišķos gadījumos jautājumi, kas saistīti ar elektroietaišu piederības robežas sistēmas lietotāja pusē esošu elektroietaišu izmantošanu, jāaskaņo ar sistēmas operatoru.</p> <p>Noteikumu 13. punktā paredzētā regulējuma mērķis ir vienlaikus nodrošināt gan pārvades sistēmas efektīvāku darbību, gan samazināt pieslēguma ierīkošanas izmaksas tiem sistēmas lietotājiem, kuri piekritīs kopīga pieslēgumpunkta ierīkošanai.</p> <p>Atbilstoši Noteikumu 13.1. apakšpunktam sistēmas lietotāji ar sistēmas operatoru noslēdz vienošanos par kopīga pieslēgumpunkta ierīkošanu, kurā arī jāvienojas par asociācijas un alianses minētajiem jautājumiem.</p> <p>Jāuzsver, ka kopīga pieslēgumpunkta izbūve ir <u>brīvprātīgs risinājums</u>, kas tiek īstenots tikai tad, ja iesaistītie sistēmas lietotāji par to savstarpēji vienojas.</p> <p>Līdz ar to arī Noteikumu 13.2. apakšpunktā paredzētā tehnisko</p>	
---	---	--	--

		<p>jauni pieslēguma lietotāji proporcionāli kompensē daļu no sākotnējās infrastruktūras izbūves izmaksām, tādējādi veicinot taisnīgu izmaksu sadali un novēršot nepamatotu slogu uz pirmajiem investoriem.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Asociācija piedāvā papildināt Pārvades noteikumu 13. punktu ar 13.3. apakšpunktu šādā redakcijā:</p> <p>“13.3. ierīkojot vienu kopīgu pieslēgumu vairāku lietotāju vajadzībām, pieslēguma izbūves izmaksas sadala starp šiem lietotājiem proporcionāli būvprojektā katram lietotājam paredzētajai atļautajai maksimālajai slodzei. Ja pēc pieslēguma izbūves un nodošanas ekspluatācijā attiecīgajam pieslēgumam tiek pievienots papildu lietotājs, šis lietotājs sedz proporcionālu daļu no pieslēguma izbūves izmaksām, kompensējot tās sākotnējiem pieslēguma lietotājiem saskaņā ar sistēmas operatora noteiktu kārtību.”</p> <p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse”</p> <p>Alianse norāda, ka Noteikumu projekta 13. punkts pašreizējā redakcijā ir formulēts neskaidri un rada interpretācijas riskus. No vienas puses, tas paredz iespēju sistēmas operatoram apvienot pieslēguma pieteikumus un izsniegt savstarpēji saistītas tehniskās prasības, bet no otras puses – 13.2. apakšpunkts paredz iespēju grozīt jau izsniegtas tehniskās prasības, kā arī noslēgtas vienošanās un līgumus.</p>	<p>prasību un noslēgto vienošanos vai līgumu grozīšana ir iespējama tikai šādas vienošanās ietvaros, t. i., ar sistēmas lietotāju piekrišanu. Attiecīgi šis regulējums neparedz sistēmas operatora tiesības vienpusēji mainīt jau izsniegtās tehniskās prasības vai noslēgtos līgumus.</p>	
--	--	---	--	--

		<p>Alianse uzsver, ka no normas redakcijas nepietiekami skaidri izriet, ka kopīga pieslēgumpunkta izbūve ir balstīta uz sistēmas lietotāju piekrišanu, kas rada bažas par iespējamu šāda risinājuma uzspiešanu. Papildus tiek norādīts, ka regulējums nenodrošina pietiekamu skaidrību attiecībā uz izmaksu sadali starp vairākiem lietotājiem un savstarpējās atbildības jautājumiem, īpaši gadījumos, kad pieslēguma procesā jau ir noslēgti līgumi vai process ir uzsākts.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Alianse ierosina būtiski precizēt un detalizēt 13. punktā ietverto regulējumu vai arī svītrot to no noteikumu projekta.</p>		
5.	<p>14. Sistēmas operators tehniskajās prasībās noteiktajā apmērā rezervē sistēmā jaudu:</p> <p>14.1. elektroenerģijas ražotājam un elektroenerģijas uzkrātuves operatoram – ar tehnisko prasību izsniegšanas brīdi, ja tehniskās prasības izsniegta konstantā pārvades sistēmas pakalpojuma saņemšanai;</p> <p>14.2. elektroenerģijas ražotājam un elektroenerģijas uzkrātuves operatoram – ar</p>	<p>Biedrība “Vēja enerģijas asociācija”</p> <p>Asociācija norāda, ka Noteikumu projekta 14. punktā paredzētais jaudas rezervācijas brīdis konstantā pārvades pakalpojuma gadījumā – ar tehnisko prasību izsniegšanas brīdi – neatbilst Elektroenerģijas tirgus likums mērķim nodrošināt efektīvu un ekonomiski pamatotu pārvades sistēmas jaudas izmantošanu.</p> <p>Ņemot vērā ierobežoto pārvades sistēmas jaudu un pieaugošo pieprasījumu, Asociācija uzskata, ka konstantā pakalpojuma piešķiršanai jābūt cieši saistītai ar projekta gatavības pakāpi, lai jauda netiktu rezervēta projektiem, kuri vēl nav tuvu realizācijai.</p> <p>Asociācijas ieskatā pašreizējais regulējums var radīt situāciju, kurā jauda tiek rezervēta jau agrīnā stadijā, kavējot citu, gatavāku</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Noteikumu projekta 14. punkts izteikts jaunā redakcijā, nosakot, ka elektroenerģijas ražotājiem un uzkrātuves operatoram neatkarīgi no tā, vai pieslēgums tiek būvēts konstantā vai elastīgā pakalpojuma saņemšanai, jauda sistēmā tiek rezervēta ar pieslēguma līguma noslēgšanas brīdi.</p>	<p>14. Sistēmas operators tehniskajās prasībās noteiktajā apmērā rezervē sistēmā jaudu:</p> <p>14.1. elektroenerģijas ražotājam un elektroenerģijas uzkrātuves operatoram konstantā vai elastīgā pārvades sistēmas pakalpojuma saņemšanai – ar pieslēguma līguma noslēgšanas brīdi;</p> <p>14.2. galalietotājam un sadales sistēmas operatoram – ar tehnisko prasību izsniegšanas brīdi.</p>

	<p>pieslēguma līguma noslēgšanas brīdi, ja tehniskās prasības izsniegtas elastīgā pārvades sistēmas pakalpojuma saņemšanai; 14.3. galalietotājam un sadales sistēmas operatoram – ar tehnisko prasību izsniegšanas brīdi.</p>	<p>projektu attīstību un negatīvi ietekmējot nozares attīstību kopumā.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Asociācija ierosina noteikt, ka konstantā pārvades pakalpojuma jauda tiek piešķirta tikai brīdī, kad projekts ir sasniedzis augstāku gatavības pakāpi, piemēram, noslēdzot sistēmas pakalpojuma līgumu, un attiecīgi pārskatīt normatīvo regulējumu, tostarp Elektroenerģijas tirgus likumu.</p>		
6.	<p>20. Sistēmas operators termiņā, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 17. punktā noteikto vienošanos, nosūta sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu vai nodrošina šā līguma pieejamību savā tīmekļvietnē.</p>	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse”</p> <p>Alianse rosina Noteikumu projekta 20. punktā nepārprotami noteikt, ka sistēmas operatora pienākums ir nosūtīt sistēmas lietotājam pieslēguma līguma projektu. Ierosinājuma būtība ir skaidri noteikt darbību, ar kuru operatoram jānodrošina līguma projekta nonākšana pie lietotāja.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Lai nodrošinātu vienādus pieslēguma noteikumus, pārvades sistēmas operatoram nav pamata piedāvāt sistēmas lietotājiem atšķirīgus pieslēguma līguma noteikumus. Tādēļ Noteikumu projekta 20. punktā noteikts sistēmas operatora pienākums publicēt tīmekļvietnē tipveida līguma projektu.</p> <p>Ņemot vērā konkrētu pieslēgumu īpatnības, Noteikumos nav iespējams noteikt vienotu termiņu pieslēguma līguma projekta nosūtīšanai. Par termiņu vai notikumu, pēc kura sistēmas operators nosūta sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu jāvienojas, slēdzot noteikumu 17. punktā noteikto vienošanos.</p>	<p>20. Sistēmas operators termiņā, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 17. punktā noteikto vienošanos, nosūta sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu. Tipveida pieslēguma līguma projektu sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē.</p>
7.	<p>23. Ja elektroenerģijas ražotājs pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā vai</p>	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse”</p> <p>Alianse rosina noteikumos skaidri aprakstīt vai ar atsauci uz citu normatīvo aktu noteikt,</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Atbilstoši Noteikumu projekta 30. punktam sistēmas operators izstrādāt ekspluatācijas paziņošanas</p>	<p>23. Ja elektroenerģijas ražotājs pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā vai termiņā,</p>

	<p>terminā, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 17. punktā paredzēto vienošanos, ir sagatavojis pieslēgšanai tikai daļu no tehniskajās prasībās noteiktās elektroenerģijas ražošanas iekārtu jaudas, sistēmas operators ražotājam izsniedz grozītas tehniskās prasības, kurās pieslēguma jauda tiek noteikta atbilstoši pieslēgšanai faktiski sagatavoto ražošanas iekārtu jaudai.</p>	<p>ko nozīmē, ka sistēmas lietotāja elektroietaisis ir “sagatavotas pieslēgšanai”. Papildus tam būtu jāparedz, vai un kādā kārtībā iespējams pieslēgt arī to jaudas daļu, kas sākotnēji vēl nav sagatavota pieslēgšanai. Ierosinājuma būtība ir detalizēt priekšnoteikumus, pie kuriem uzskatāms, ka lietotāja elektroietaisis ir gatavas pievienošanai sistēmai.</p>	<p>procedūru, kurā nosaka arī prasības elektroietaišu sagatavošanai pieslēgšanai. Noteikumu projekta 23. punkta mērķis ir noteikt kārtību gadījumiem, ja sistēmas lietotājs pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā ir izbūvējis tikai daļu no sākotnēji paredzētās jaudas un vēlas to pieslēgt sistēmai, neturpinot projekta īstenošanu pilnā apjomā. Ņemot vērā, ka atbilstoši noteikumu projekta 24. punktam tehniskās prasības, atbilstoši kurām ierīkots attiecīgais pieslēgums, pēc sistēmas pakalpojumu līguma noslēgšanas uzskatāmas par šā līguma pielikumu, šādā situācijā sistēmas operators izdod grozītas tehniskās prasības, kurās pieslēguma jauda tiek norādīta atbilstoši faktiskajai izbūvētajai jaudai, un attiecīgi tiek pabeigts pieslēguma process šajā apjomā.</p>	<p>kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 17. punktā paredzēto vienošanos, šo noteikumu 30. punktā minētajā kārtībā ir sagatavojis pieslēgšanai tikai daļu no pieslēguma līgumā noteiktās elektroenerģijas ražošanas iekārtu jaudas un atsakās ieviest atlikušās jaudas, sistēmas operators ražotājam izsniedz grozītas tehniskās prasības, kurās pieslēguma jauda tiek noteikta atbilstoši pieslēgšanai faktiski sagatavoto ražošanas iekārtu jaudai</p>
8.	<p>25.6. sistēmas lietotājs trīs gadu laikā no dienas, kad noslēgts pieslēguma līgums, nav sagatavojis pieslēgšanai sistēmas lietotāja iekārtas ar tehniskajās prasībās noteikto jaudu minimālajā apjomā;</p>	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse aicina izmantot noteikumu izstrādi, lai noteikumu līmenī formalizētu prasības, kuras līdz šim esot piemērotas praksē attiecībā uz sistēmas lietotāja elektroietaišu sagatavotību pieslēgšanai. Kā piemērs minēta prasība, ka pirms pieslēgšanas sistēmai jābūt izbūvētiem vismaz 10% no ražojošās jaudas, bet ne mazāk kā 6 MW. Ierosinājuma būtība ir šo nosacījumu no prakses pārcelt ārējā normatīvā akta līmenī.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā Atkarībā no pieslēguma īpatnībām termiņi un jaudas apjoms, ar kādu sistēmas lietotājam daļēji vai pilnībā jānodrošina ražošanas iekārtu pieslēgšana, jānosaka, slēdzot 17. punktā paredzēto vienošanos vai pieslēguma līgumu.</p>	<p>25.6 sistēmas lietotājs trīs gadu laikā no dienas, kad noslēgts pieslēguma līgums, nav sagatavojis pieslēgšanai sistēmas lietotāja iekārtas pieslēguma līgumā noteiktajā minimālajā jaudas apjomā;</p>

9.	<p>25.4. sistēmas lietotājs nav noslēdzis pieslēguma līgumu divu gadu laikā no tehnisko prasību izsniegšanas brīža;</p> <p>26.1. 25.4. apakšpunktā minēto divu gadu termiņu ne vairāk kā par vienu gadu, ja sistēmas lietotājs ir iesniedzis sistēmas operatoram argumentētu pamatojumu par iemesliem, kuru dēļ, divu gadu termiņu nav bijis iespējams ievērot no sistēmas lietotāja neatkarīgu iemeslu dēļ;</p>	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse uzskata, ka nebūtu lietderīgi noteikt maksimālo termiņu, par kādu var pagarināt pieslēguma līguma noslēgšanas termiņu. Tā vietā ierosināts paredzēt pazīmes vai kritērijus, kurus sistēmas operators ņemtu vērā, lemjot par pagarinājuma piešķiršanu. Ierosinājuma būtība ir atteikties no stingri fiksēta pagarinājuma limita un aizstāt to ar kritērijos balstītu pieeju.</p> <p>SIA “Ignitis Latvija” Faktiskā projektu attīstība aizņem vidēji 3,5-4 gadus no tehnisko noteikumu saņemšanas brīža. Lai saglabātu regulējuma mērķi, novērst spekulatīvu jaudas rezervāciju, un vienlaikus labāk saskaņotu regulējumu ar kapitālietilpīgu projektu attīstības ciklu, būtu lietderīgi izvērtēt elastīgāku termiņa modeli. Šāds modelis varētu paredzēt, ka pieslēguma līguma noslēgšanas termiņš tiek pagarināts līdz termiņam, kas ir tuvāks reālajam gala investīciju lēmumam, vai arī tiek noteikta elastīgāka pieeja atkarībā no projekta attīstības stadijas, nevis tikai formāla divu gadu termiņa ar izņēmuma pagarinājumu.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā Atbilstoši Noteikumu projekta 14. punkta precizētajai redakcijai elektroenerģijas ražotājiem un elektroenerģijas uzkrātuves operatoriem sistēmas jauda tiek rezervēta ar pieslēguma līguma noslēgšanas brīdi, nevis ar tehnisko prasību izsniegšanu. Līdz ar to līdz pieslēguma līguma noslēgšanai sistēmas jauda netiek rezervēta un netiek aizņemta. Tātad nepastāv risks, ka brīvā jauda ilgstoši tiek rezervēta bez reālas projekta virzības. Ņemot vērā minēto, vairs nav pamata saglabāt termiņa ierobežojumu pieslēguma līguma noslēgšanai elektroenerģijas ražotājiem un elektroenerģijas uzkrātuves operatoriem.</p>	<p>25.4. galalietotājs vai sadales sistēmas operators nav noslēdzis pieslēguma līgumu divu gadu laikā no tehnisko prasību izsniegšanas brīža;</p> <p>26.1. 25.4. apakšpunktā minēto divu gadu termiņu ne vairāk kā par vienu gadu, ja galalietotājs vai sadales sistēmas operators ir iesniedzis sistēmas operatoram argumentētu pamatojumu par iemesliem, kuru dēļ divu gadu termiņu nav bijis iespējams ievērot no sistēmas lietotāja neatkarīgu iemeslu dēļ;</p>
----	--	---	---	---

II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta

10.	8. Sistēmas operators uztur publisku pieslēgumu	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse”</p>	<p>Nav ņemts vērā Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 9. panta pirmās daļas</p>	
-----	---	--	--	--

	<p>pieprasījumu reģistru, kurā reģistrē informāciju par pieslēguma pieprasītāju, pieslēgumpunktu, rezervēto sistēmas jaudu, pārvades pakalpojuma veidu, pieslēguma ierīkošanas stadiju, elektroenerģijas ražošanas tehnoloģiju.</p>	<p>Alianse ierosina papildināt sistēmas operatora publiskojamās informācijas apjomu par pieslēgumiem. Papildus rezervētajai jaudai būtu jāpublisko arī pieprasītā jauda, tehnisko prasību izsniegšanas datums, pieslēguma līguma plānotais un faktiskais noslēgšanas datums, sistēmas pakalpojuma līguma plānotais un faktiskais noslēgšanas datums, kā arī informācija par šo datu izmaiņām. Hibrīdpieslēgumu gadījumā būtu jānorāda plānotā un faktiski ieviestā dažādu iekārtu jaudu proporcija. Tāpat Alianse rosina publiskot arī pieslēguma maksas apmēru un maksāšanas kārtību.</p>	<p>1.¹ punktam sistēmas operatoram ir pienākums publiskot informāciju par pieejamo un rezervēto sistēmas jaudu. Līdz ar to likumā ir noteikts publiskojamās informācijas minimums, kas ir būtisks tirgus dalībniekiem.</p> <p>Noteikumu projekta 8. punktā noteiktais informācijas apjoms papildina likumā noteikto un ir pietiekams, lai nodrošinātu pārskatāmu informāciju par pieslēgumu pieprasījumiem, to statusu un sistēmas jaudas izmantošanu.</p> <p>Ierosinājumā minētās papildu informācijas publicēšana (piemēram, līgumu datumi, maksājumu informācija, detalizēti projekta parametri) daļēji varētu skart komercnoslēpumu, un tai nav būtiskas nozīmes sistēmas jaudu pieejamības izvērtēšanai.</p>	
11.	<p>15. Ja sistēmas lietotājs vēlas grozīt spēkā esošas tehniskās prasības, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram grozītu pieslēguma pieteikumu, pievienojot argumentētu paskaidrojumu par tehnisko prasību maiņas iemesliem.</p>	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse”</p> <p>Alianse ierosina Noteikumu projekta 15. punktā paredzēt, ka sistēmas lietotājam nav jālūdz grozīt tehniskās prasības, ja projektēšanas gaitā tiek veiktas uzstādītās ražošanas jaudas izmaiņas 10% robežās. Ierosinājuma būtība ir ieviest toleranci nelielām projekta jaudas korekcijām.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Fiksētu 10% toleranci pārvades sistēmas pieslēgumos nevar uzskatīt par universāli piemērojamu kritēriju, jo izmaiņu ietekme vērtējama pēc konkrētā pieslēguma parametriem, rezervētās jaudas apjoma un iespējamās ietekmes uz citiem sistēmas lietotājiem. Projekta 16. punkts jau satur mehānismu, kas ļauj izvērtēt, vai izmaiņas ir būtiskas.</p>	

<p>12.</p>	<p>16. Sistēmas operators izvērtē grozīto pieslēguma pieteikumu un ar to saistīto paskaidrojumu 30 dienu laikā no tā saņemšanas: 16.1. ja sistēmas operators konstatē, ka pieprasītās izmaiņas tehniskajās prasības neietekmē citu sistēmas lietotāju, salīdzinot ar sākotnējo pieslēguma pieteikumu, vai nemainās rezervētās jaudas apjoms, sistēmas operators 15 dienu laikā pēc izvērtēšanas nosūta sistēmas lietotājam grozītas tehniskās prasības un pieslēguma ierīkošanas process turpinās, ievērojot grozītās tehniskās prasības;</p> <p>16.2. ja sistēmas operators konstatē, ka pieprasītās izmaiņas tehniskajās prasības ietekmē citu sistēmas lietotāju vai mainās rezervētās jaudas apjoms, sistēmas operators negroza izsniegtās tehniskās prasības un informē sistēmas lietotāju par nepieciešamību izstrādāt jaunas tehniskās</p>	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse izsaka vairākus precizēšanas priekšlikumus attiecībā uz 16. punktu. Pirmkārt, būtu jāprecizē, vai tajā lietotais jēdziens attiecas uz rezervēto sistēmas jaudu. Otrkārt, noteikumos būtu jānorāda gadījumi, kuros tehnisko prasību izmaiņas var ietekmēt citus sistēmas lietotājus. Treškārt, būtu jāparedz, ka pēc iepazīšanās ar operatora sagatavotajiem tehnisko prasību grozījumiem vai jaunām tehniskajām prasībām sistēmas lietotājam ir tiesības atteikties no sava lūguma un turpināt procesu saskaņā ar sākotnēji izsniegtajām tehniskajām prasībām.</p> <p>Biedrība “Vēja enerģijas asociācija” Asociācija norāda, ka Noteikumu projekta 16. punkts nepietiekami skaidri regulē sistēmas lietotāja tiesības situācijās, kad tehnisko prasību izmaiņu rezultātā tiek izstrādātas jaunas tehniskās prasības. Tiek uzsvērts, ka gadījumos, kad jaunās tehniskās prasības var būtiski atšķirties no sākotnēji izsniegtajām, sistēmas lietotājam būtu jānodrošina iespēja iepazīties ar izmaiņām un pieņemt informētu lēmumu par turpmāko rīcību. Asociācijas ieskatā lietotājam būtu skaidri jāparedz izvēles iespēja – turpināt pieslēguma procesu atbilstoši jaunajām tehniskajām prasībām vai atteikties no pieslēguma izveides. Vienlaikus Asociācija uzskata, ka sistēmas operatoram būtu pienākums skaidri informēt lietotāju par jauno tehnisko</p>	<p>Nav ņemts vērā Noteikumu projekta 16.1. un 16.2. apakšpunktā jau tieši ir ietverts gan rezervētās jaudas izmaiņu vērtējums, gan ietekmes uz citiem sistēmas lietotājiem izvērtēšana. Nav iespējams izsmeļoši normatīvajā aktā uzskaitīt visus gadījumus vai kritērijus, kuros tehnisko prasību izmaiņas var ietekmēt citus sistēmas lietotājus. Šādi kritēriji katrā konkrētajā situācijā var būt atšķirīgi un ir vērtējami individuāli, ņemot vērā konkrētā pieslēguma tehniskos risinājumus un sistēmas stāvokli. Šādu izvērtējumu var veikt tikai pārvades sistēmas operators, ņemot vērā ETL 9.panta pirmajā daļā noteikto atbildību par sistēmas drošu darbību.</p> <p>Projekta 16. punktā paredzētā regulējuma mērķis ir nodrošināt elastību pieslēguma ierīkošanas procesā gadījumos, ja jāprecizē atsevišķas formālas vai mazāk nozīmīgas tehniska rakstura detaļas, neuzsākot jaunu pieslēguma procesu. Regulējums nav paredzēts būtiskai tehnisko prasību pārskatīšanai vai tehnisko risinājumu modelēšanai. Tiesības atteikties no grozījumiem un turpināt procesu saskaņā ar izsniegtajām tehniskajām prasībām jau izriet no regulējuma būtības.</p>	
------------	---	---	---	--

	<p>prasības, norādot termiņu, kurā tehniskās prasības tiks izstrādātas;</p> <p>16.3. ja pēc šo noteikumu 16.2. apakšpunktā minētās informācijas saņemšanas sistēmas lietotājs rakstveidā informē sistēmas operatoru, ka neturpinās pieslēguma ierīkošanu saskaņā ar spēkā esošajām tehniskajām prasībām, sistēmas operators anulē sistēmas lietotājam izsniegtās tehniskās prasības.</p>	<p>prasību ietekmi uz iepriekš izsniegtajām prasībām.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Asociācija piedāvā papildināt Pārvades noteikumu 16. punktu ar 16.4. punktu šādā redakcijā:</p> <p>“16.4. sistēmas operators informē lietotāju par iespējamām izmaiņām spēkā esošajās tehniskajās prasībās. Lietotājs 30 dienu laikā pēc minētās informācijas saņemšanas var atsaukt pieslēguma pieteikumu grozīšanu, spēkā paliekot iepriekš pieņemtajām tehniskajām prasībām.”</p> <p>Ievērojot iepriekš minēto, Asociācija un tās biedri lūdz pārskatīt Konsultāciju dokumentā ietvertos Noteikumus attiecībā uz kopīgu pieslēguma punktu izveidi, jaudas rezervācijas brīdi un tehnisko prasību grozīšanas kārtību.</p>	<p>Ja sistēmas lietotājs neturpina pieslēguma procesu atbilstoši sākotnēji izsniegtajām un nepiekrīt grozītajām tehniskajām prasībām, sākotnēji izsniegtās tehniskās prasības tiek anulētas, un pieslēguma process ir uzsākams no jauna vispārējā kārtībā.</p>	
13.	<p>27. Sistēmas lietotājs, kurš ir atsaucis pieslēguma pieteikumu, vai kuram sistēmas operators ir anulējis izsniegtās tehniskās prasības saskaņā ar šo noteikumu 25. punktu, ir tiesīgs atkārtoti iesniegt pieslēguma pieteikumu attiecīgās pieslēdzamās elektroietaisies pieslēgšanai, ne ātrāk kā pēc sešiem mēnešiem no brīža, kad iepriekšējais pieteikums atsaukts vai</p>	<p>Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse aicina izvērtēt 27. punktā ietvertā sešu mēnešu ierobežojuma samērīgumu, jo īpaši situācijās, kad pats sistēmas lietotājs ir atsaucis pieslēguma pieteikumu. Kā alternatīva tiek piedāvāts noteikt īsāku – trīs mēnešu – ierobežojuma termiņu. Ierosinājuma būtība ir samazināt noteikto nogaidīšanas periodu.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Noteikumu projekta 27. punktā noteiktais termiņš ir vērsts uz pieslēguma procesa disciplīnas nodrošināšanu un atkārtotu nepamatotu jaudas rezervēšanas ciklu novēršanu. Šāds ierobežojums ir nepieciešams, lai nodrošinātu efektīvu sistēmas jaudas izmantošanu un vienlīdzīgas iespējas citiem potenciālajiem sistēmas lietotājiem. Noteiktais termiņš ir samērīgs ar regulējuma mērķi – nodrošināt sakārtotu, prognozējamu un efektīvu pieslēgumu attīstības procesu, nevis tikai individuāla sistēmas lietotāja ērtības.</p>	

	iepriekš izsniegtās tehniskās prasības anulētas.			
14.	31. Pieslēgumus, par kuru ierīkošanu tehniskās prasības ir izsniegtas saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022. gada 14. aprīļa lēmumu Nr. 1/5 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem” un 2021. gada 30. septembra lēmumu Nr. 1/10 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai”, ierīko, ievērojot izsniegtajās tehniskajās prasībās un noslēgtajos pieslēguma līgumos ietvertos nosacījumus.	Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse norāda, ka periodā starp tehnisko prasību izsniegšanu un pieslēguma līguma noslēgšanu sistēmas lietotājs ar sistēmas operatoru faktiski slēdz arī vienošanos par jauna pieslēguma ierīkošanu. Tādēļ 31. punktu ierosināts precizēt, lai tas atspoguļotu šo starpposmu. Ierosinājuma būtība ir pilnīgāk aprakstīt pieslēguma procesa dokumentāro secību.	Nav ņemts vērā Projekta 31. punkts ir pārejas norma, kuras mērķis ir noteikt, kā turpināmi iepriekš uzsāktie procesi. Starpposma vienošanās pieminēšana pārejas normā nav nepieciešama, jo procesa secība jau izriet no noteikumu projekta normām. Projekta 31. punkts ir pietiekams pārejas regulējuma nodrošināšanai, savukārt procesu secība izriet no citiem projekta punktiem.	
III. Citi priekšlikumi un komentāri				
15.	2. Noteikumos lietoti šādi termini: 2.1. elektroenerģijas uzkrātuves uzstādītā jauda – elektroenerģijas uzkrātuves ražotāja dokumentācijā vai elektroenerģijas uzkrātuves vadības	Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse ierosina papildināt uzkrātuves jaudas definīciju, skaidri atspoguļojot uzkrātuvju divējādo funkciju. Proti, definīcijā būtu jāparedz ne tikai uzkrātuves uzlādes jeb elektroenerģijas saņemšanas jauda, bet arī maksimālā jauda, ar kādu uzkrātuve var nodot elektroenerģiju sistēmā. Ierosinājuma mērķis ir panākt, lai	Sniegts skaidrojums Noteikumu projektā lietotais jēdziens “elektroenerģijas uzkrātuves uzstādītā jauda” pats par sevi neizslēdz uzkrātuves darbību abos virzienos. Definīcija apraksta lietotāja elektroietaišu piederības pusē uzstādītas iekārtas jaudu, un šie jaudas parametri nav saistīti ar pieslēguma atļauto jaudu vai slodzi	

	sistēmas iestatījumos noteiktā maksimālā jauda;	noteikumu tekstā viennozīmīgi tiktu ietverti abi uzkrātuves darbības režīmi.	(nodošanai tīklā), kas tiks noteikta sistēmas pakalpojumu līgumā	
16.	2.4. pieslēguma jauda – tehniskajās prasībās vai sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktā maksimālā jauda elektroenerģijas nodošanai sistēmā un elektroenerģijas saņemšanai no sistēmas (atļautā slodze);	Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse ierosina precizēt pieslēguma jaudas definīciju, nosakot, ka tā ir tehniskajās prasībās vai sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktā maksimālā jauda elektroenerģijas nodošanai sistēmā pieslēguma punktā un elektroenerģijas saņemšanai no sistēmas pieslēguma punktā. Ierosinājuma būtība ir skaidri sasaistīt pieslēguma jaudu ar pieslēguma punktu un uzsvērt abu plūsmu virzienu nozīmi.	Sniegts skaidrojums No projekta normas jau izriet, ka pieslēguma jauda tiek noteikta tehniskajās prasībās vai sistēmas pakalpojuma līgumā, t. i., konkrētajam pieslēgumam un attiecīgi pieslēgumpunktam.	2.4. pieslēguma jauda – tehniskajās prasībās vai sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktā maksimālā jauda elektroenerģijas nodošanai sistēmā (atļautā ražošanas jauda) un elektroenerģijas saņemšanai no sistēmas (atļautā slodze);
17.	2. Noteikumos lietoti šādi termini:	Biedrība “Latvijas Atjaunīgās enerģijas alianse” Alianse ierosina vienošanos, kas vēlāk detalizēti aprakstīta Noteikumu projekta 17. punktā, noteikt jau definīciju sadaļā. Ierosinājuma būtība ir noteikumu tekstā ieviest atsevišķu jēdzienu šai vienošanai, lai turpmākajos punktos būtu iespējams uz to atsaukties vienveidīgi un lakoniski.	Sniegts skaidrojums Projekta 17. punktā ir pietiekami skaidri noteikts vienošanos saturs, bet no noteikumu normām kopumā iziet šo vienošanos mērķis. Projekta 17. punkta regulējums ir pietiekams arī bez atsevišķas definīcijas 2. punktā.	